

ACORD 52/2010, DE 10 DE MARÇ, DEL PLE DEL CONSELL
DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA

Sobre l'emissió del programa *Catalunya Opina* de Canal Català Barcelona dels dies 26, 27, 28 i 29 de gener de 2010.

Fets

Amb data 15 de febrer de 2010, l'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (en endavant, CAC) ha elaborat un informe arran d'una queixa presentada el 30 de novembre de 2009, en el que analitza les emissions d'una setmana relatives a les edicions del programa *Catalunya Opina*. L'informe analitza les edicions emeses els dies 26, 27, 28 i 29 de gener de 2010, entre les 18:30 hores i les 20:25 hores, per tal de detectar la possible presència de continguts que puguin ser susceptibles de vulnerar la normativa vigent i de determinar l'adequació de la qualificació atorgada pel prestador al programa objecte d'anàlisi als criteris establerts per la Instrucció general del CAC sobre protecció de la infància i l'adolescència, senyalització orientativa i dret a la informació de les persones usuàries dels serveis de televisió.

D'aquesta anàlisi s'extreuen les conclusions generals següents:

1. L'informe detecta *"la presència ocasional de violència versemblant, no explícita, d'intensitat lleu i legitimada"*, atès que un dels tertulians (senyor Carles Navarro) del programa emès el 27 de gener de 2010, en el qual es debat sobre la conveniència o no d'implantar la cadena perpètua a Espanya, defensa l'ús de la violència per part de la policia com a recurs en els interrogatoris.

En aquest sentit, l'informe ressalta el fet que aquest col·laborador *"no respecta el dret de les persones detingudes a no ser sotmeses a tortura o a tractes degradants així com el dret a no poder ser obligades a declarar"*.

En concret, es transcriuen en la seva literalitat, els comentaris següents:

"Carlos Navarro: Yo no estoy hablando del crimen de Cuenca tampoco, que te cargues a un tío interrogándole que después es inocente. Yo no hablo de eso, pero sí hablo un poco de libertad, de mano dura, de sacar la guía de teléfonos, de pegarle cuatro tortazos, de hacer que cante el niño, que es un niño. ¿Me entiendes?"

(...)

Carlos Navarro: "Cuando la psicología falla hay que sacar el quinto artículo, que es éste" (mostra la seva mà oberta)

(...)

Carlos Navarro: "El quinto elemento, con la mano abierta, y canta lo que tú quieras".

Aquests comentaris no han estat objectats pel presentador ni per la resta de persones col·laboradores de l'espai.

2. En segon lloc, l'informe ha detectat que *"el to general de les intervencions en els debats dels dies 27 i 29 de gener conté elements de manca de respecte mutu (to de veu elevat, ús de llenguatge groller, actitud agressiva, etc)"*.

Així, per exemple, en l'edició del 27 de gener, "... es detecta la presència **freqüent** de llenguatge groller d'intensitat **alta**:

- "¡Coño!"
- "¡Una cosa acojonante!"
- "¡Joder!"
- "La vaig cagar!"
- "Òstia!"
- "¡Este chico es un gilipollas!"
- "Para que me den por culo de da igual quien me de por saco".
- "¡Los vascos son cojonudos!"
- "Me recibían de puta madre".
- "¿Habrán hostias?"

3. Finalment, pel que fa al grau d'idoneïtat del programa, d'acord amb els criteris orientadors de qualificació establerts per la instrucció de senyalització del CAC en relació amb aquesta matèria, aquest grau d'idoneïtat determina que es pot qualificar com a No recomanat per a menors de 13 anys. Aquesta mateixa qualificació és la realitzada pel prestador.

Consideracions jurídiques

1. L'apartat 1 de l'article 20 de la Constitució espanyola (en endavant, CE) reconeix i protegeix, entre d'altres, el dret a expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escriptura o qualsevol altre mitjà de reproducció i a comunicar o a rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió. Això no obstant, l'apartat 4 de l'esmentat article estableix que aquestes llibertats tenen el límit en el respecte als drets fonamentals reconeguts en el Títol I de la CE.

2. Pel que fa a la normativa catalana, l'article 8 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA), estableix com a principi i valor essencial en l'exercici de l'activitat vinculada a la comunicació audiovisual "la protecció dels drets fonamentals". Així, s'estableix que "la prestació de serveis de comunicació audiovisual s'ha de basar en el respecte i la protecció dels principis, els valors i els drets fonamentals que reconeix la Constitució espanyola". Aquesta limitació és aplicable també als prestadors de serveis de comunicació audiovisual privats ja que, tal com estableix l'article 35 LCA, "Les administracions públiques catalanes han de vetllar perquè la prestació de serveis de comunicació audiovisual per part de subjectes privats es dugui a terme d'acord amb els principis que estableix aquesta llei". Concretament, es determina com una de les obligacions generals dels subjectes que participen en la prestació dels serveis de comunicació audiovisual, "respectar els principis, els drets i les llibertats establerts per la normativa comunitària, la Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia". D'altra banda, pel que fa als continguts audiovisuals, és l'article 80 d'aquesta mateixa Llei el que determina, com un dels principis reguladors d'aquests continguts, el respecte als drets de les persones reconeguts per la Constitució espanyola.

3. En relació amb l'edició emesa el dimecres 27 de gener de 2010 del programa *Catalunya Opina* a Canal Català Barcelona, i d'acord amb la transcripció efectuada en el fet primer d'aquest Acord, el col·laborador del programa, senyor Carles Navarro efectua un judici favorable a l'exercici de conductes contràries al dret fonamental reconegut a

l'article 15 de la Constitució Espanyola que estableix “ (...) el dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, ningú no pugui ser sotmès a tortura ...”; conductes, d'altra banda, previstes com a delicte de tortures a l'article 174.1 del Codi penal.

Cal considerar que les manifestacions efectuades per aquest col·laborador se situen en un context d'opinió en què ha de primar la lliure expressió de les idees, amb el límit, però, del respecte als drets fonamentals reconeguts a la CE. Per aquest motiu, malgrat tractar-se d'opinions expressades en el si d'un programa de debat, en el qual es discutia sobre la conveniència o no d'implantar la cadena perpètua a Espanya, no pot obviar-se que, en la mesura en que s'hi profereixen expressions, clarament, contràries al dret a la integritat física de les persones, podrien col·lisionar amb la protecció del dret fonamental a la vida i a la integritat física i moral.

En aquest sentit, resulta necessari extremar la cura en les opinions que s'expressin.

4. A aquests efectes, el Consell es veu en l'obligació de recordar que en el marc de la LCA correspon assumir la responsabilitat editorial del servei de televisió, o dels continguts audiovisuals de què es tracti, en qualsevol cas, al prestador de serveis de comunicació audiovisual (lletra *b* de l'article 1).

D'acord amb les lletres *a* i *f* de l'article 115 LCA, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya té, entre d'altres, les següents funcions “vetllar pel respecte dels drets i les llibertats en l'àmbit de la comunicació audiovisual” i “garantir el compliment de les obligacions dels prestadors de serveis de comunicació audiovisuals derivades del que estableixen aquesta llei i les altres disposicions aplicables”.

En conseqüència, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha adoptat els següents:

ACORDS

1. Instar al prestador de serveis de televisió Smile Advertising, SL (Canal Català Barcelona) que en l'exercici de la seva responsabilitat editorial adopti les mesures oportunes per tal d'evitar que els continguts de la seva programació puguin ser contraris a la protecció dels drets fonamentals previstos a la Constitució espanyola.
2. Notificar aquest Acord al prestador de serveis de televisió Smile Advertising, SL (Canal Català Barcelona).

Barcelona, 10 de març de 2010

Ramon Font Bové
President

Santiago Ramentol Massana
Conseller secretari

